

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 6. decembra 2012*

„Območje svobode, varnosti in pravice — Direktiva 2008/115/ES — Skupni standardi in postopki za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav — Nacionalna ureditev, s katero je določena denarna kazen, ki jo je mogoče nadomestiti s kaznijo izгона ali hišnega zapora“

V zadevi C-430/11,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Tribunale di Rovigo (Italija) z odločbo z dne 15. julija 2011, ki je prispela na Sodišče 18. avgusta 2011, v kazenskem postopku proti

Mdju Sagorju,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Tizzano, predsednik senata, M. Ilešič (poročevalec), E. Levits, J.-J. Kasel in M. Safjan, sodniki,

generalni pravobranilec: J. Mazák,

sodni tajnik: M. Aleksejev, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 13. septembra 2012,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za M. Sagorja C. Tessarin in L. Masera, odvetnika,
- za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj s F. Urbani Nerijem, avvocato dello Stato,
- za nemško vlado T. Henze in N. Graf Vitzthum, agenta,
- za nizozemsko vlado B. Koopman, agentka,
- za Evropsko komisijo M. Condou-Durande in L. Prete, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: italijanščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, str. 98) in člena 4(3) PEU.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru postopka, začetega proti M. Sagorju zaradi njegovega nezakonitega prebivanja na italijanskem ozemlju.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Člen 2 Direktive 2008/115, naslovljen „Področje uporabe“, določa:
„1. Ta direktiva se uporablja za državljane tretjih držav, ki nezakonito prebivajo na ozemlju države članice.
2. Države članice se lahko odločijo, da te direktive ne uporabljajo za državljane tretjih držav, ki:
(a) jim je bil zavrnen vstop [...] ali ki so jih pristojni organi prijeli ali prestregli pri nezakonitem prestopu [...] zunanje meje države članice [...]
(b) se morajo v skladu z nacionalno zakonodajo vrniti zaradi kazenske sankcije ali zaradi posledice kazenske sankcije ali pa so v postopku izročitve.

[...]“

- 4 Člen 3 navedene direktive, naslovljen „Opredelitev pojmov“, določa:

„Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[...]

4. ‚odločba o vrnitvi‘ pomeni upravno ali sodno odločbo ali akt, ki navaja ali opredeljuje, da je prebivanje državljana tretje države nezakonito, ter nalaga ali navaja obveznost vrnitve;

[...]“

- 5 Člen 4(3) te direktive določa:

„Ta direktiva ne vpliva na pravico držav članic, da sprejmejo ali ohranijo določbe, ki so ugodnejše za osebe, za katere se uporabljajo, če so takšne določbe združljive s to direktivo.“

- 6 Členi od 6 do 8 Direktive 2008/115 določajo:

„Člen 6

Odločba o vrnitvi

1. Brez poseganja v izjeme iz odstavkov 2 do 5 države članice izdajo odločbo o vrnitvi vsakemu državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njihovem ozemlju.

[...]

6. Ta direktiva državam članicam ne preprečuje sprejetja odločitve o prenehanju zakonitega prebivanja skupaj z odločbo o vrnitvi in/ali odločbo o odstranitvi in/ali prepovedjo vstopa v enotni upravni ali sodni odločbi ali aktu [...]

Člen 7

Prostovoljni odhod

1. V odločbi o vrnitvi se določi ustrezno obdobje za prostovoljni odhod, in sicer od sedem do trideset dni, brez poseganja v izjeme iz odstavkov 2 in 4. [...]

[...]

4. Če obstaja nevarnost pobega ali če je bila vloga za zakonito prebivanje zavrnjena kot očitno neutemeljena ali lažna ali če zadevna oseba ogroža javni red, javno varnost ali državno varnost, se države članice lahko vzdržijo odobritve obdobja za prostovoljni odhod [...]

Člen 8

Odstranitev

1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za izvršitev odločbe o vrnitvi, če v skladu s členom 7(4) ni bilo odobreno obdobje za prostovoljni odhod ali če obveznost vrnitve ni bila izpolnjena v obdobju za prostovoljni odhod, odobrenem v skladu s členom 7.

[...]

3. Države članice lahko sprejmejo ločeno upravno ali sodno odločbo ali akt, ki odreja odstranitev.

[...]“

7 Člen 11 navedene direktive, naslovljen „Prepoved vstopa“, določa:

„1. Odločbam o vrnitvi se priloži prepoved vstopa, če:

- (a) obdobje za prostovoljni odhod ni bilo odobreno, ali
- (b) obveznost vrnitve ni bila spoštovana.

V drugih primerih se odločbam o vrnitvi lahko priloži prepoved vstopa.

2. Trajanje prepovedi vstopa se določi ob upoštevanju vseh ustreznih okoliščin posameznega primera in načeloma ne traja več kot pet let. Pet let se lahko prekorači, če državljan tretje države predstavlja resno grožnjo javnemu redu, javni varnosti ali državni varnosti.

[...]“

8 Člena 15 in 16 te direktive določata:

„Člen 15

Pridržanje

1. Razen če v določenem primeru ni možno učinkovito uporabiti drugih zadostnih, vendar manj prisilnih ukrepov, lahko države članice pridržijo državljana tretje države, ki je v postopku vračanja, le, da pripravijo vrnitev in/ali izvedejo postopek odstranitve, zlasti če:

(a) obstaja nevarnost pobega, ali

(b) se zadevni državljan tretje države izogiba ali ovira pripravo vrnitve ali postopek odstranitve.

[...]

5. Pridržanje traja, dokler so izpolnjeni pogoji iz odstavka 1 in kolikor je to potrebno, da se zagotovi uspešna odstranitev. Vsaka država članica določi omejeno obdobje pridržanja, ki ne sme presegati šestih mesecev.

[...]

Člen 16

Pogoji pridržanja

1. Pridržanje se praviloma izvaja v posebnih centrih za pridržanje. Če država članica ne more zagotoviti nastanitve v posebnem centru za pridržanje in mora za to uporabiti nastanitev v zaporu, so državljani tretjih držav v pridržanju ločeni od navadnih zapornikov.

[...]“

9 V skladu s členom 20 Direktive 2008/115 so morale države članice sprejeti zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 24. decembra 2010.

Italijansko pravo

Zakonska uredba št. 286/1998

10 Zakonska uredba št. 286/1998 z dne 25. julija 1998, ki vsebuje enotno besedilo določb, ki urejajo priseljevanje in status tujcev (redni dodatek h GURI št. 191 z dne 18. avgusta 1998, v nadaljevanju: zakonska uredba št. 286/1998), določa pravila, ki veljajo za področje priseljevanja v Italijanski republiki.

11 Navedena uredba je bila spremenjena zlasti z zakonom št. 94 z dne 15. julija 2009 o določbah s področja javne varnosti (redni dodatek h GURI št. 170 z dne 24. julija 2009) in z uredbo-zakonom št. 89/2011 z dne 23. junija 2011 o nujnih določbah za izvajanje Direktive 2004/38/ES o prostem gibanju državljanov Unije in o prenosu Direktive 2008/115/ES o vračanju nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (GURI št. 144 z dne 23. junija 2011), ki je bila potrjena v zakon z zakonom št. 129 z dne 2. avgusta 2011 (GURI št. 181 z dne 5. avgusta 2011).

12 Člen 6(3) zakonske uredbe št. 286/1998 določa:

„Tujec, ki [...] na odredbo brez utemeljenega razloga ne predloži svojega potnega lista ali drugega osebnega dokumenta in dovoljenja za prebivanje ali druge listine, ki izkazuje, da na državnem ozemlju zakonito prebiva, se kaznuje z zaporom do enega leta in globo največ 2 000 EUR.“

13 Člen 10a navedene zakonske uredbe določa:

„1. Tujec, ki vstopi na državno ozemlje oziroma je na njem v nasprotju z določbami tega enotnega besedila [...], se kaznuje z globo od 5000 do 10.000 EUR, razen če dejanje pomeni hujše kaznivo dejanje. [...]

[...]

4. Za izvršitev izгона tujca, ki je ovaden na podlagi odstavka 1, ni potrebno dovoljenje iz člena 13(3), ki ga izda sodni organ, pristojen za ugotovitev te kršitve. Kvestor obvesti sodni organ, pristojen za ugotovitev kršitve, o izvršitvi izгона [...].

5. Ko je sodišče obveščeno o izvršitvi izгона [...], izda sklep o ustavitvi postopka [...]

[...]“

14 Člen 13 te zakonske uredbe, naslovljen „Upravni izgon“, določa:

„[...]“

2. Prefekt v vsakem posameznem primeru odredi izgon, če tujec:

[...]

(b) ostane na državnem ozemlju [...], ne da bi v predpisanem roku [...] zaprosil za dovoljenje za prebivanje

[...]

3. Odločba o izgonu se izda v obliki obrazloženega sklepa, ki postane izvršljiv takoj, tudi če zadevna oseba ta ukrep izpodbija. Če zoper tujca teče kazenski postopek in ta ni v priporu, kvestor pred izvršitvijo izгона zaprosi sodni organ za dovoljenje za izvršitev tega izгона [...]. Potem ko je pridobil dovoljenje, kvestor izvrši izgon v skladu s pogoji iz odstavka 4. [...] Do odločitve o prošnji za izdajo dovoljenja lahko kvestor tujca nastani v centru za pridržanje v skladu s členom 14.

[...]

4. Kvestor izvrši izgon s policijskim spremstvom do državne meje:

(a) v primerih iz odstavkov 1 in 2(c) tega člena [...]

(b) če obstaja nevarnost pobega iz odstavka 4a [...]

[...]

(f) v primerih iz členov 15 in 16 ter v drugih primerih, ko je bil izgon določen kot kazenska sankcija ali kot posledica kazenske sankcije; [...]

[...]

4a. Nevarnost pobega iz odstavka 4(b) obstaja, če je podana vsaj ena od spodaj navedenih okoliščin, na podlagi katerih prefekt v posameznem primeru presoja nevarnost, da tuj državljan ne bo prostovoljno izvršil odločbe o izgonu:

(a) neobstoj veljavnega potnega lista ali druge enakovredne listine;

[...]

5. Tujec, ki mu je bil izrečen ukrep izгона, lahko, če niso podani pogoji za njegovo takojšnje spremstvo do državne meje iz odstavka 4, za namene izvršitve izгона zaprosi prefekta za določitev obdobja za prostovoljni odhod [...]. Kvestura po pridobitvi dokaza o dejanski vrnitvi tujega državljana za namene odstavka 5 navedenega člena o tem obvesti sodni organ, pristojen za ugotovitev kršitve iz člena 10a [...].“

15 Člen 14(1) zakonske uredbe št. 286/1998 določa:

„Če izгона ni mogoče nemudoma opraviti s spremstvom do državne meje ali z zavrnitvijo vstopa zaradi začasnih okoliščin, ki ovirajo pripravo vrnitve ali odstranitve, kvestor odredi, da se tujec pridrži za nujno potrebno obdobje v najbližjem centru za pridržanje [...].“

16 Člen 16 navedene zakonske uredbe, naslovljen „Izgon kot alternativa ali nadomestilo za kazen zapor“, v odstavku 1 določa:

„Sodišče [...] lahko pri izreku obsodilne sodbe za kaznivo dejanje iz člena 10a, če ni zadržkov iz člena 14(1) tega enotnega besedila, ki ovirajo takojšnjo izvršitev izгона s spremstvom do državne meje, ki ga opravijo organi kazenskega pregona, samo kazen nadomesti z ukrepom izгона za obdobje, ki ne sme biti krajše od petih let [...].“

Zakonska uredba št. 274/2000

17 Zakonska uredba št. 274/2000, ki v skladu s členom 14 zakona št. 468 z dne 24. novembra 1999 ureja kazenskopravno pristojnost mirovnega sodnika (redni dodatek h GURI št. 234 z dne 10. oktobra 2000), v členu 6(2) različice, ki se je uporabljala v času dejanskega stanja iz postopka v glavni stvari (v nadaljevanju: zakonska uredba št. 274/2000), določa:

„Če v primeru povezanih zadev nekatere od teh spadajo v pristojnost mirovnega sodnika, druge pa v pristojnost porotnega sodišča ali sodišča, je za vse zadeve pristojno nadrejeno sodišče.“

18 Člen 53 navedene zakonske uredbe, naslovljen „Hišni zapor“, določa:

„1. Kazen hišnega zopora pomeni obveznost ostati v stanovanju, v drugem zasebnem prebivališču oziroma v zdravstvenem ali skrbstvenem zavodu vsako soboto in nedeljo, pri čemer lahko sodišče glede na družinske, delovne ali študijske obveznosti obsojenca ali na podlagi njegovega zdravstvenega stanja odredi, da se kazen prestaja v drugih dneh tedna ali na predlog obsojenca neprekinjeno.

2. Hišni zapor traja najmanj šest in največ 45 dni; šteje se, da obsojenec ni pridržan.“

19 Člen 55 zakonske uredbe št. 274/2000, naslovljen „Sprememba denarne kazni“, določa:

„1. V zvezi s kaznivimi dejanji, za katera je pristojen mirovni sodnik, se lahko denarna kazen, ki se zaradi plačilne nesposobnosti obsojenca ne izvrši, na predlog obsojenca spremeni v nadomestno kazen opravljanja dela, ki se izvaja najmanj en in ne več kot šest mesecev [...]

[...]

5. Če navedeni obsojenec ne zaprosi za izvršitev nadomestne kazni opravljanja dela, se denarne kazni, ki se zaradi njegove plačilne nesposobnosti niso izvršile, spremenijo v hišni zapor, v obliki in v skladu s pravili iz člena 53(1) [...]

6. Pri spremembi [...] hišni zapor ne sme biti daljši od 45 dni.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

20 Oseba, ki jo je policija 13. avgusta 2009 ustavila v kraju Rosolina Mare (Italija), je izjavila, da se imenuje Md Sagor in da je bila rojena 10. oktobra 1990 v Bangladešu.

21 Po obravnavi položaja M. Sagorja se je izkazalo, da ta oseba, ki nima stalnega prebivališča v Italiji in tam dela kot ulični prodajalec, nima in ni nikoli imela dovoljenja za prebivanje. Iz zapisnika, ki ga je sestavila policija, je razvidno, da je M. Sagor navedel, da je na italijansko ozemlje vstopil marca 2009.

22 M. Sagor je bil 22. julija 2010 pozvan pred Tribunale di Rovigo zaradi kaznivega dejanja nezakonitega vstopa ali prebivanja v smislu člena 10a zakonske uredbe št. 286/1998 in zaradi kaznivega dejanja iz člena 6(3) te zakonske uredbe.

23 Navedeno sodišče je menilo, da ni dokazano, da bi M. Sagor v Italijo vstopil nezakonito. Ne bi naj bilo namreč pravno zadostno dokazano, da se je zadevna oseba izognila mejni kontroli.

24 Nasprotno pa je glede nezakonitega prebivanja navedeno sodišče ugotovilo, da je to kaznivo dejanje v celoti dokazano. Poleg tega je posebej navedlo, da je pristojno za odločanje o tem kaznivem dejanju. Kaznivo dejanje iz člena 10a zakonske uredbe št. 286/1998 naj bi sicer res spadalo v pristojnost mirovnega sodnika. Vendar ker je navedeno kaznivo dejanje povezano s kaznivim dejanjem iz člena 6(3) te zakonske uredbe, ki pa spada v pristojnost sodišč, naj bi bil M. Sagor pravilno pozvan pred Tribunale di Rovigo.

25 Postopek zoper M. Sagorja je bil 22. februarja 2011 ustavljen v delu, v katerem se je nanašal na kaznivo dejanje iz navedenega člena 6(3).

26 Tribunale di Rovigo bi načeloma moralo za nezakonito prebivanje M. Sagorja izreči kazen iz člena 10a zakonske uredbe št. 286/1998, vendar je podvomilo o združljivosti te nacionalne ureditve s pravom Unije, zato je 15. julija 2011 prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali ob upoštevanju načel lojalnega sodelovanja in polnega učinka direktiv členi 2, 4, 6, 7 in 8 [Direktive 2008/115] preprečujejo možnost, da se državljana tretje države, ki nezakonito prebiva v državi članici, zaradi samega nezakonitega vstopa in prebivanja kaznuje z denarno kaznijo, ki se kot kazenska sankcija nadomesti s hišnim zaporom, še preden bi prišlo do neizpolnitve odredbe o odstranitvi, ki jo izda upravni organ?

2. Ali ob upoštevanju načel lojalnega sodelovanja in polnega učinka direktiv členi 2, 15 in 16 [Direktive 2008/115] nasprotujejo možnosti, da država članica po sprejetju te direktive izda predpis, ki določa, da se državljan tretje države, ki nezakonito prebiva v državi članici, kaznuje z denarno kaznijo, ki se nadomesti s takojšnjim izgonom kot kazensko sankcijo, pri tem pa niso spoštovani postopek in pravice tujca, določeni z navedeno direktivo?
3. Ali načelo lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) PEU nasprotuje nacionalnemu predpisu, ki je bil v obdobju, določenem za prenos direktive, sprejet zato, da bi se izognilo uporabi direktive ali pa omejilo področje njene uporabe, in kakšne ukrepe mora sodišče sprejeti, kadar je razviden tak namen?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo in drugo vprašanje

- 27 Predložitveno sodišče s prvim in drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba Direktivo 2008/115 razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki nezakonito prebivanje državljanov tretjih držav kaznuje z denarno kaznijo, ki se lahko nadomesti s kaznijo izгона ali hišnega zapora.

Dopustnost

- 28 Italijanska vlada meni, da sta ti vprašanji v postopku v glavni stvari hipotetični in torej nedopustni. Temeljili naj bi na predpostavki, da je M. Sagor plačilno nesposoben in da se poleg tega ne zanima za kazen opravljanja dela, ki bi nadomestila denarno kazen, če bi bila ta izrečena. Ker pravilnost te predpostavke ni dokazana, naj bi bila pobuda predložitvenega sodišča za razlago Direktive 2008/115, ki bi mu omogočala, da odloči o zakonitosti denarne kazni in njene spremembe v kazen izгона ali hišnega pripora, preuranjena.
- 29 To argumentacijo je treba zavrniti. Okoliščina, da M. Sagor doslej še ni bil obsojen na denarno kazen iz člena 10a zakonske uredbe št. 286/1998 in da zato še ni mogoče vedeti, ali bi bili v primeru naložitve te kazni izpolnjeni pogoji za spremembo te kazni v kazen izгона ali hišnega zapora, je prav posledica tega, da se predložitveno sodišče sprašuje o združljivosti teh različnih sankcij s pravom Unije in jih torej ne želi naložiti, dokler to vprašanje ni razjasnjeno. V predložitveni odločbi je navedeno, da je kaznivo dejanje nezakonitega prebivanja v tem primeru dokazano in da bo treba zoper M. Sagorja uporabiti mehanizem kaznovanja, določen z ureditvijo v postopku v glavni stvari, pod pogojem, da je ta v skladu s pravom Unije. Iz tega izhaja, da sta ta ureditev in vprašanje njene skladnosti s pravom Unije upoštevna v postopku v glavni stvari (glej po analogiji sodbo z dne 6. decembra 2011 v zadevi Achughbadian, C-329/11, ZOdl., str. I-12695, točka 42).
- 30 Postavljeni vprašanji sta zato dopustni.

Denarna kazen, ki jo je mogoče nadomestiti s kaznijo izгона

- 31 Direktiva 2008/115 se nanaša zgolj na vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav in torej njen namen ni usklajevanje vseh predpisov držav članic o prebivanju tujcev. Ta direktiva zato ne nasprotuje temu, da pravo neke države članice nezakonito prebivanje opredeljuje kot kaznivo dejanje ter da za preprečevanje in kaznovanje takih kršitev določa kazenske sankcije (zgoraj navedena sodba Achughbadian, točka 28).

- 32 Vendar država članica ne sme izvajati kazenske ureditve, ki lahko ogroža uporabo skupnih standardov in postopkov, uvedenih z Direktivo 2008/115, in tej tako odvzame polni učinek (glej sodbo z dne 28. aprila 2011 v zadevi El Dridi, C-61/11 PPU, ZOdl., str. I-3015, točka 55, in zgoraj navedeno sodbo Achughbadian, točka 39).
- 33 Sodišče je že imelo priložnost pojasniti, da bi bili navedeni standardi in postopki ogroženi, če bi zadevna država članica, potem ko bi ugotovila nezakonito prebivanje državljana tretje države, pred izvršitvijo odločbe o vrnitvi ali celo pred samim sprejetjem te odločbe uvedla kazenski pregon, ki bi lahko privedel do zaporne kazni med postopkom vračanja. Tako ravnanje bi namreč lahko zavleklo odstranitev (glej zgoraj navedeni sodbi El Dridi, točka 59, in Achughbadian, točke od 37 do 39 in 45).
- 34 Kot pa so opozorile italijanska, nemška in nizozemska vlada, ima ureditev, ki v okoliščinah, kakršne so te, ki so navedene v zakonski uredbi št. 286/1998, določa kazenski pregon, ki lahko privede do denarne kazni, ki se lahko nadomesti s kaznijo pregona, znatno drugačne posledice kot ureditev, ki določa kazenski pregon, ki lahko privede do zaporne kazni med postopkom vračanja.
- 35 V zvezi s tem je treba ugotoviti, prvič, da sprejetje in izvršitev ukrepov za vračanje iz Direktive 2008/115 nista zapoznena ali drugače ovirana zaradi poteka kazenskega pregona, kakršen je ta, določen z zakonsko uredbi št. 268/1999. Vračanje, določeno v členih 13 in 14 te zakonske uredbe, se namreč lahko izvede neodvisno od tega kazenskega pregona in ne da bi bil ta končan. To ugotovitev potrjuje člen 10a(5) navedene zakonske uredbe, v skladu s katerim mora sodišče, potem ko je seznanjeno z vrnitvijo zadevne osebe, kazenski postopek končati s sklepom o ustavitvi.
- 36 Drugič, ugotoviti je treba, da niti možnost, da navedeni kazenski pregon privede do denarne kazni, ne more ovirati postopka vračanja, določenega z Direktivo 2008/115. Naložitev denarne kazni namreč nikakor ne preprečuje sprejetja in izvršitve odločbe o vrnitvi ob popolnem spoštovanju zahtev iz členov od 6 do 8 Direktive 2008/115 in prav tako ne ogroža skupnih standardov s področja odvzema prostosti, ki so določeni v členih 15 in 16 te direktive.
- 37 Tretjič, glede možnosti kazenskega sodišča, da denarno kazen nadomesti s kaznijo izгона in prepovedjo vstopa za najmanj pet let, je iz člena 16(1) zakonske uredbe št. 268/1998 razvidno, da italijanski zakonodajalec to možnost omejuje na primere, ko je mogoče vrnitev zadevne osebe izvesti takoj.
- 38 Ugotoviti je treba, da tudi ta možnost z Direktivo 2008/115 ni prepovedana.
- 39 Kot namreč potrjuje prilagodljiva opredelitev pojma „odločba o vrnitvi“ iz člena 3, točka 4, navedene direktive, ta ne nasprotuje temu, da je odločba, s katero je naložena vrnitev, v nekaterih primerih, ki jih določi zadevna država članica, sprejeta v obliki kazenskopravne sodne odločbe. Prav tako nič v Direktivi 2008/115 ne nasprotuje temu, da se odstranitev iz člena 8(1) te direktive opravi v okviru kazenskega postopka. Poleg tega niti to, da kazen izгона, kakršna je ta v ureditvi iz postopka v glavni stvari, vključuje obveznost vrnitve, ki je neposredno izvršljiva – zaradi česar ni potrebno poznejše sprejetje ločene odločbe o odstranitvi zadevne osebe – ni v nasprotju s skupnimi standardi in postopki, uvedenimi z Direktivo 2008/115, kar je razvidno iz besedila člena 6(6) te direktive in besede „lahko“, uporabljene v njenem členu 8(3).
- 40 Gotovo drži, kot je opozorila Evropska komisija, da je za kazen izгона, kakršna je ta v ureditvi iz postopka v glavni stvari, značilno to, da ne obstaja nikakršna možnost, da se zadevni osebi odobri obdobje za prostovoljni odhod v smislu člena 7 Direktive 2008/115.
- 41 Vendar je treba v zvezi s tem poudariti, da odstavek 4 tega člena 7 državam članicam dopušča, da se vzdržijo odobritve obdobja za prostovoljni odhod, med drugim če obstaja nevarnost, da zadevna oseba pobegne, da bi se izognila postopku vrnitve. Vsaka tovrstna presoja mora temeljiti na posamezni obravnavi primera zadevne osebe.

42 Nazadnje je treba navesti, da je zato, da bi bila določba, ki se glasi tako kot člen 16 zakonske uredbe št. 268/1998, v skladu z Direktivo 2008/15, potrebno, da se ta določba uporablja tako, da trajanje prepovedi vstopa, ki jo nalaga, ustreza tistemu iz člena 11(2) navedene direktive.

Denarna kazen, ki jo je mogoče nadomestiti s kaznijo hišnega zapora

43 Tako zaradi dolžnosti lojalnosti držav članic kot zaradi zahtev po učinkovitosti, na katere je opozorjeno v Direktivi 2008/115, je treba obveznost držav članic iz člena 8 te direktive, da izvedejo odstranitve, izpolniti čim hitreje (zgoraj navedena sodba Achughbadian, točka 45).

44 Naložitev in izvršitev kazni hišnega zapora med postopkom vračanja, določenim z Direktivo 2008/115, očitno ne pripomoreta k izvedbi odstranitve, ki je cilj tega postopka, to je fizičnega prevoza zadevne osebe iz zadevne države članice. Taka kazen zato ni „ukrep“ ali „prisilni ukrep“ v smislu člena 8 Direktive 2008/115 (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo Achughbadian, točka 37).

45 Poleg tega lahko kazen hišnega zapora zavleče in s tem ovira ukrepe, kot sta spremstvo do državne meje in prisilno vračanje z letalskim prevozom, ki pa prispevajo k odstranitvi. Taka nevarnost oviranja postopka vračanja zlasti obstaja, če ureditev, ki se uporablja, ne določa, da se izvrševanje kazni hišnega zapora, naložene nezakonito prebivajočemu državljanu tretje države, prekine, takoj ko je mogoče navedeno osebo odstraniti.

46 Predložitveno sodišče mora preučiti, ali nacionalna ureditev vsebuje določbo, ki daje odstranitvi prednost pred izvršitvijo kazni hišnega zapora. V primeru neobstoja take določbe bi bilo treba ugotoviti, da Direktiva 2008/115 nasprotuje temu, da se za nezakonito prebivajoče državljane tretjih držav uporablja mehanizem nadomeščanja denarne kazni s kaznijo hišnega zapora, kakršen je ta, ki je določen v členih 53 in 55 zakonske uredbe št. 274/2000.

47 Glede na navedene ugotovitve je treba na prvo in drugo vprašanje odgovoriti, da je treba Direktivo 2008/115 razlagati tako, da:

- ne nasprotuje ureditvi države članice, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki nezakonito prebivanje državljanov tretjih držav kaznuje z denarno kaznijo, ki se lahko nadomesti s kaznijo izgona, in
- nasprotuje ureditvi države članice, ki omogoča, da se nezakonito prebivanje državljanov tretjih držav kaznuje s kaznijo hišnega zapora, pri tem pa ni zagotovljeno, da se izvrševanje te kazni preneha, takoj ko je mogoč fizičen prevoz zadevne osebe iz navedene države članice.

Tretje vprašanje

48 Če bi predložitveno sodišče na podlagi odgovora na prvo in drugo vprašanje in po preučitvah, opisanih v točkah 41 in 46 te sodbe, ugotovilo, da obravnavani primer ne spada med položaje iz člena 7(4) Direktive 2008/115 in da torej ni mogoče uporabiti možnosti, ki jo ponuja člen 16 zakonske uredbe št. 286/1998, ali če bi ugotovilo, da Direktiva 2008/115 nasprotuje uporabi členov 53 in 55 zakonske uredbe št. 274/2000 za nezakonito prebivajoče državljane tretjih držav, ne bi smelo uporabiti teh določb nacionalnega prava (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo El Dridi, točka 61).

49 Glede na to pojasnilo ni treba odgovoriti na postavljeno tretje vprašanje.

Stroški

- 50 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Direktivo 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav je treba razlagati tako, da:

- **ne nasprotuje ureditvi države članice, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki nezakonito prebivanje državljanov tretjih držav kaznuje z denarno kaznijo, ki se lahko nadomesti s kaznijo izгона, in**
- **nasprotuje ureditvi države članice, ki omogoča, da se nezakonito prebivanje državljanov tretjih držav kaznuje s kaznijo hišnega zopora, pri tem pa ni zagotovljeno, da se izvrševanje te kazni preneha, takoj ko je mogoč fizičen prevoz zadevne osebe iz navedene države članice.**

Podpisi